

FRA sajtóközlemény  
Bécs, 2022. június 8.

## A szociális jogok előmozdítása: a Covid19 utáni uniós helyreállítás kulcsa

A világvjárvány példátlan uniós pénzügyi támogatást váltott ki a Covid19 társadalmi hatásának ellensúlyozására. Az EU-ban sokan, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők, csökkent mértékben fértek hozzá az egészségügyi ellátáshoz, a gyermekgondozáshoz, az oktatáshoz és az internethez. Ez túlzott halálozáshoz, szegénységhez, munkanélküliséghez és társadalmi kirekesztéshez vezetett. Az FRA 2022. évi alapjogi jelentése felvázolja a világvjárvány szociális jogokra gyakorolt széles körű hatását. Arra is rámutat, hogy miként lehetne kezelni a növekvő egyenlőtlenségeket és a társadalmi kohéziót fenyegető veszélyeket.

„A Covid19-világvjárványra és az ukrajnai háborúra adott válasz az Európai Unió válsághelyzetekkel szembeni egységét szemlélteti” — nyilatkozta [Michael O’Flaherty](#), az FRA igazgatója. „Az uniós fellépés és finanszírozás jelentős változást hozhat és hoz, különösen akkor, ha az emberek szociális jogainak védelmét célzó jogi kötelezettségekhez és politikai kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódik. Csak a források felhasználásának hatékony nyomon követésével tudnak a kormányok a világvjárvány után a jogokat tiszteletben tartó helyreállítást biztosítani. A nyomon követés segítségével a kormányok kiigazíthatják a finanszírozott intézkedéseket annak érdekében, hogy megfelelően kezeljék az emberek, különösen a leginkább érintettek – a gyermekek és a fiatalok – szociális sebezhetőségét.”

Az FRA [2022. évi alapjogi jelentése](#) az emberi jogok védelmével kapcsolatban az elmúlt év során az EU-ban elért előrelépéseket és a tapasztalt hiányosságokat ismerteti. [Központi fejezete](#) a világvjárványnak az emberek szociális jogaira, például az oktatásra, a foglalkoztatásra és az egészségügyre gyakorolt hatását vizsgálja. Körüljárja a gyermekek, a fiatalok, az idősek, a fogyatékosokkal élők és más, kiszolgáltatott helyzetben lévő emberek tapasztalatait. Azt is ismerteti, hogy az uniós tagállamok hogyan tervezik felhasználni a világvjárvány utáni helyreállításhoz elkülönített 724 milliárd EUR összegű uniós finanszírozást a szociális jogok előmozdítására.

Az előrelépés érdekében a kormányoknak be kell vonniuk a nemzeti emberi jogi vagy esélyegyenlőségi szerveket annak nyomon követésébe, hogy az uniós finanszírozású helyreállítási intézkedések tiszteletben tartják-e az alapvető jogokat. Ezeknek különösen a következőkre kell törekedniük:

- a világvjárvány által leginkább érintett személyek szociális jogainak érvényesítése;
- az uniós finanszírozású intézkedések értékelése és szükség szerinti kiigazítása annak biztosítása érdekében, hogy azok tiszteletben tartják és előmozdítják a szociális jogokat;
- annak biztosítása, hogy az uniós helyreállítási alapok felhasználása ne legyen összeegyeztethetetlen sem az Európai Unió Alapjogi Chartájával, sem a fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezményvel.

A 2021. év kiemelt alapjogi kérdései között szerepeltek még:

- **A gyermekek jogai** – a világvjárvány továbbra is hátrányosan érintette a gyermekek jóllétét és oktatását. Sokuk helyzete romlott, különösen a hátrányos helyzetűeké, ami miatt jobban ki vannak téve a szegénység és a kirekesztettség kockázatának. Az első [uniós gyermekjogi stratégia az európai gyermekgaranciával](#) együtt figyelemre méltó mérföldkő volt a gyermekek jogainak előmozdítására és védelmére irányuló erőfeszítések ösztönzésében. Az uniós tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy nemzeti cselekvési terveik teljesítsék a stratégia és a garancia céljait.
- **Migráció** – folytatódtak a határokon az alapvető jogokkal kapcsolatos kihívások. A migránsok erőszakkal szembesültek vagy az EU szárazföldi határain kiutasították őket, és több mint 2000

migráns vesztette életét a tengeren. Az uniós tagállamoknak hatékony és független határellenőrzést kell végezniük a jogsértések kiküszöbölése érdekében. Nőtt a menedékkérő gyermekek – köztük a kísérő nélküli gyermekek – száma, ami a nemzeti hatóságok részéről különös figyelmet követel.

- **Rasszizmus** – a világvjárvány tovább fokozta a migránsokkal és az etnikai kisebbségekkel szembeni megkülönböztetést, gyűlölet-bűncselekményeket és különösen az online gyűlöletbeszédet. A 2020. évi [rasszizmus elleni uniós cselekvési tervre](#) építve a legtöbb uniós tagállam nemzeti cselekvési tervet fogadott el vagy dolgoz ki a rasszizmus és az etnikai alapú megkülönböztetés leküzdésére. Erőfeszítések fokozása érdekében az uniós tagállamoknak büntetniük kell a gyűlölet-bűncselekményeket, ösztönözniük kell a bejelentéseket és jobb támogatásban kell részesítenük az áldozatokat. Ez magában foglalja a cselekvési tervek és stratégiák megalapozott nyomon követés révén történő végrehajtását is.

A jelentés összefoglalja és elemzi az EU-ban 2021 folyamán az emberi jogok területén elért jelentősebb előrelépéseket. [Cselekvési javaslatokat](#) fogalmaz meg a következőkkel kapcsolatban: az Európai Unió Alapjogi Chartája és annak tagállamok általi alkalmazása; egyenlőség és megkülönböztetésmentesség; rasszizmus és az ahhoz kapcsolódó intolerancia; a romák befogadása és egyenlősége; menekültügy, határok és migráció; információs társadalom, a magánélet védelme és az adatvédelem; a gyermekek jogai; az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés; és a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény végrehajtása.

**További információ az alábbi elérhetőségeken kérhető:** [media@fra.europa.eu](mailto:media@fra.europa.eu) / Tel.: +43 1 580 30 653